

Sänkelän asemakaavalaajennuksen (Simo) valmisteluaineiston nähtävilläoloaikana saatujen lausuntojen (3 kpl) tiivistelmät ja vastineet niihin:

LAUSUNTO

1. Lapin ELY-keskus

Yleiskaavan ohjausvaikutus

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleiskaavaa. ELY-keskus muistuttaa, että maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) 54 §:n 4. momentin mukaan asema-kaavaa laadittaessa alueelle, jolla ei ole oikeusvaikutteista yleiskaavaa, on asemakaavaa laadittaessa soveltuvien osin otettava huomioon myös mitä yleiskaavan sisältövaatimuksista säädetään.

Selvitykset ja vaikutusten arviointi

Liikenne

ELY-keskus katsoo, että asemakaavaluonnokseen merkitty liikennealue tulee merkitä toteutetun Vt 4 -korjaushankeen mukaisesti siten, että liikennealue rajoittuu Selkäläntiehen, joka on kunnan katualuetta. Selkäläntien vieressä oleva kävely- ja pyöräilytie on ELY-keskuksen hallinnoimaa aluetta ja kuuluu siten liikennealueeseen.

ELY-keskus esittää harkittavaksi asemakaavoitettavan alueen uudelleenrajaimista toteutuneen tierakentamisen mukaisesti.

Vt 4:n melua on käsitelty kaavaselostusluonnoksen valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita käsittelevässä taulukossa. Taulukossa on tyydytty toteamaan, että kaavamuutosaluetta rajaa Vt 4:n puolella melusuojat, joiden tarpeellisuus on tutkittu Karsikon eritasoliittymän parantamisen yhteydessä. ELY-keskus katsoo, että asemakaavoituksessa tulee varmistaa olemassa olevien melusuojausten riittävyys esimerkiksi eritasoliittymän parantamisen yhteydessä laadittujen selvitysten avulla ja kyseiset selvitykset tulee liittää osaksi kaava-aineistoa. Tarvittaessa kaavamääräyksiin tulee lisätä vaadittavat meluntorjuntaa koskevat määräykset.

VASTINE

Merkitään tiedoksi ja asemakaavalaajennuksen selostuksessa huomioidaan soveltuvien osin yleiskaavan sisältövaatimukset.

Asemakaavalaajennuksen alue rajataan kunnan katualueeseen (Sänkeläntie) toteutuneen tierakentamisen mukaisesti.

Ks. edellinen lause.

Kaavamateriaalia täydennetään melusuojausten riittävyyden varmistamisen osalta ELY-keskukselta saadun aineiston pohjalta selostukseen. Tarvetta lisämelusuojauksille ei toteutuneen tilanteen perusteella vaikuta olevan – Vt 4:a reunustaa

LAUSUNTO

2. Lapin liitto

Suunnittelualue sijoittuu 11.9.2015 lainvoiman saaneen Länsi-Lapin maakuntakaavan taajamatoimintojen alueelle Maksniemi (A 10). Merkinnällä osoitetaan asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita.

Valtatie 4 on osoitettu merkittävästi parannettavana tienä etelän suunnasta Maksniemeen asti. Maksniemestä pohjoisen suuntaan Valtatie 4 on osoitettu moottoritienä.

Suunnittelualue sijoittuu joukkoliikenteen kehittämiskäytävälle. Merkinnällä osoitetaan joukkoliikenteen kehittämiseen liittyvät yhteystarpeet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee parantaa joukkoliikenteen saavutettavuutta sekä varata riittävät alueet vaihtoliikenteeseen ja pysäköintiin.

Suunnittelualue sijaitsee kansainvälisesti ja valtakunnallisesti tärkeän Perämeren kaaren kehittämisvyöhykkeen alueella. Kehittämisvyöhykkeen toimintojen verkostoitumista tulee edistää alueidenkäyttöratkaisuilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on varauduttava palvelutasoltaan korkeatasoisiin kansainvälisiin liikenneyhteyksiin, erityisesti pääteiden liikenteen sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseen, raideliikenteen kehittämiseen sekä tietoliikenneverkostoihin. Perämeren rannikon matkailu- ja virkistyspalvelujen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon veneilyreittien ja –satamien kehittämistarpeet sekä yhtenäisen kevyen liikenteen reitin kehittämismahdollisuus. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon maankohoamisen taloudelliset ja ympäristölliset vaikutukset sekä turvata maiseman ja luonnontalouden erityispiirteet ja luonnon kehityskulkujen alueellinen edustavuus. Maankohoamisrannikon luonnon- ja kulttuuriperinnön kansainvälisten arvojen säilymistä ja matkailullista hyödyntämistä tulee edistää.

Länsi-Lapin maakuntakaavassa on lisäksi annettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä muun muassa yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, elinympäristön laadun parantamiseen sekä meluhaittojen ehkäisemiseen liittyen.

Lapin liiton näkemys

Kaavaselostuksen suunnittelualuetta koskevien Länsi-Lapin maakuntakaavamerkintöjen ja niiden määräysten kuvaus on osin puutteellinen, kaavaselostusta olisi hyvä täydentää siltä osin sekä soveltuvien osin koko maakuntakaava-aluetta koskevien suunnittelumääräysten osalta.

Kaavaselostuksessa on tuotu esille asemakaavalaajennuksen suhde maakuntakaavaan.

Lapin liiton virasto toteaa Sänkelän alueen asemakaavalaajennuksen valmisteluaineiston toteuttavan Länsi-Lapin maakuntakaavan tavoitteita.

VASTINE

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Todetaan.

3. Tornionlaakson museo

Suunnittelutilanne

Asemakaavoitettavalla alueella on voimassa Länsi-Lapin maakuntakaava (2015), jossa suunnittelualue on merkitty *Taajamatoimintojen alueeksi (A)*. Merkinnällä osoitetaan asumiseen ja muille taajamatoiminnoille, kuten keskustatoiminnoille, palveluille ja teollisuudelle rakentamisalueita, pääväyliä pienempiä liikenneväyläalueita, virkistys- ja puistoalueita sekä erityisalueita. Suunnittelualueen pohjoisosaan on osoitettu *Kulttuurihistoriallisesti tai maisemallisesti merkittävä tie tai reitti*. Merkinnällä on osoitettu Pohjanmaan rantatien koko linjaus, joka kuitenkin on Sänkelän kohdalla lopullisesti tuhoutunut Vt4 liittymäjärjestelyjen toteuttamisen yhteydessä vuonna 2021. Kaavoitettavalla alueella ei ole yleiskaavaa. Pieni osa suunnittelualueen itäosasta sijoittuu Maksniemen rakennuskaavan (1976) alueelle, jossa kyseinen alue on merkitty *Puistoalueeksi (P)*.

Arkeologinen kulttuuriperintö

Sänkelän asemakaavan laajennuksen valmisteluvaiheen selostuksessa kappaleessa 3.1.3 Rakennettu ympäristö on huomioitu kiinteät muinaisjäännökset. Suunnittelualueella ei ole muinaismuistolain (295/1963) nojalla rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Lähimmät tunnetut muinaisjäännökset sijaitsevat alueelta noin 1,9 kilometrin päässä; rakkakuoppakohde **Pirttirakka** (tunnus *muinaisjäännösrekisterissä 1000025630*) ja röykkiökohde **Kimuvaara** (751010037). Kaavalta 850 metrin päässä sijaitsee mahdollinen muinaisjäännös **Maksniemi Parsiala 2** (1000050657). Maaston ominaisuuksien ja maanmuokkaushistorian perusteella on epätodennäköistä, että asemakaavan laajennuksen alueelta löytyisi uusia muinaisjäännöksiä.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Kaavoitettavana olevaa aluetta lähin tiedossa oleva valtakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön (RKY2009) kohde on **Pohjanmaan rantatie**. Tien parhaiten säilyneet yli kilometrin mittaiset tieosuudet, joissa sekä vanhan tien linjaus että maasto ovat säilyneet, ovat osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettu kulttuuriympäristöä. Näistä lähin on Marostenmäentie suunnittelualueen luoteispuolella. *Simon rannikon kulttuurimaisemat* on lähin valtakunnallisesti arvokas maisema-alue (VAMA2021), joka on samalla valtakunnallisesti arvokas *Simon maisemanhoitoalue*.

VASTINE

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Alue sijaitsee vajaat viisi kilometriä suunnittelualueesta lounaaseen. Alueet ja kohteet on osoitettu suojeltaviksi maakunta- ja yleiskaavoissa. Koska alueella ei ole maakunta-kaavaa tarkempaa kaavaa, ei alueelta ole myöskään kattavia inventointitietoja rakennetusta kulttuuriympäristöstä.

Lapin kulttuuriympäristöt tutuksi -hankkeessa (2006–2007) on Maksniemestä inventoitu muutamia ennen 1900-luvun puoliväliä rakennettuja kohteita. Jälleenrakennuskauden ja/tai 1900-luvun loppupuolen modernimpaa rakennuskantaa ei ole inventoitu lainkaan. Asemakaavaa laadittaessa tulee selvittää olemassa oleva rakennuskanta, jotta voidaan arvioida kaavan vaikutukset ja onko asemakaavassa tarpeen osoittaa erityisiä merkintöjä olemassa oleville rakennuksille. Suunnittelualueella sijaitsee yksi ennen 1900-luvun puoliväliä rakennettu kohde sekä useita 1960-luvulla rakennettuja pihapiirejä. Suunnittelualueelta tulee toteuttaa rakennetun kulttuuriympäristön inventointi, josta käy riittävällä tavalla ilmi kaavamuutosalueella olevan rakennuskannan luonne ja rakentumisajankohta, jotta muutoksen vaikutukset kyläkuvaan ja kulttuuriympäristöön voidaan arvioida.

Muita huomioita valmisteluaineistosta

Sekä kaavaselostuksen luonnoksessa ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on esitetty ristiriitaisesti suunnittelualueen koko. Eri puolilla asiakirjoja mainitaan suunnittelualueen kooksi 5,00, 5,01 tai 7,43 hehtaaria. Tieto on syytä korjata oikeaksi kaikkiin asiakirjoihin.

Merkitään tiedoksi.

Merkitään tiedoksi.

Kaavalaajennus on luonteeltaan toteava, jossa suunnittelualue kaavoitetaan nykytilannetta vastaavaksi vv.2022 ja 2023 toteutettujen Vt4-tiejärjestelyjen myötä. Tarvetta rakennetun kulttuuriympäristön inventoinnille ei ole sillä kaavalla ei ole vaikutuksia kyläkuvaan tai kulttuuriympäristöön nykytilanteen toteavan luonteensa johdosta.

Suunnittelualueen koko on korjattu yhteneväiseksi kaava-asiakirjoihin.

Rovaniemellä 30.11.2024

 Jarmo Lokio

Arkkitehti YKS 122